

Metodické usmernenie Finančného riaditeľstva SR k vzniku tzv. „klasickej stálej prevádzkarne“

2.10.2026 - Zuzana Korytárová | CLA Slovakia

Nové metodické usmernenie k vzniku tzv. „klasickej stálej prevádzkarne“ daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou umiestnenej na území Slovenskej republiky vysvetľuje podmienky vzniku klasickej stálej prevádzkarne podľa slovenského zákona o dani z príjmov, ako aj v zmysle medzinárodných zmlúv a prináša tiež praktické príklady z praxe. Cieľom usmernenia bolo zabezpečiť jednotný výklad pravidiel pri posudzovaní daňovej povinnosti zahraničných spoločností v SR. Zohľadňuje pritom aktuálne zmeny Modelovej zmluvy OECD a Komentáru k tejto Modelovej zmluve, ako aj opatrenia proti daňovým únikom a nové formy cezhraničnej práce - najmä práce z domu.

Kedy vzniká klasická stála prevádzkareň?

Klasická stála prevádzkareň vzniká, ak sú súčasne splnené tri základné testy:

1. *Existencia miesta alebo zariadenia na výkon činnosti* – rozumie sa ním akýkoľvek priestor, ktorý ma zahraničný podnik k dispozícii a skutočne ho využíva na výkon svojej činnosti. Takýmto priestorom môže byť aj priestor bez prítomnosti ľudského personálu, fungujúci na základe automatizovaných zariadení. Naopak, napríklad samotná e-mailová adresa, bankový účet alebo webová stránka miesto na výkon činnosti nevytvárajú.
1. *Trvalosť miesta na podnikanie* – miesto musí byť geograficky trvalé, teda spojené s konkrétnym geografickým bodom a zároveň aj časovo trvalé, teda trvalé počas určitého obdobia.
1. *Skutočný výkon činnosti prostredníctvom tohto miesta* – daňovník musí skutočne vykonávať svoju činnosť prostredníctvom daného miesta.

Špeciálne prípady vzniku klasickej stálej prevádzkarne

1. *Opakované činnosti* – aj krátkodobá činnosť (ktorá sama o sebe nespĺňa časový test) môže viesť k vzniku stálej prevádzkarne, ak sa táto činnosť pravidelne opakuje počas dlhšieho obdobia.
1. *Neočakávané ukončenie podnikania* – stála prevádzkareň môže vznikať aj v prípade, ak podnik plánuje vykonávať činnosť dlhodobo (počas časového obdobia, ktoré by zakladalo vznik stálej prevádzkarne), ale z neočakávaného dôvodu túto činnosť predčasne ukončí.
1. *Jediná činnosť na území jedného štátu* – stála prevádzkareň môže vznikať aj v prípade, ak podnik vykonáva iba jedinú činnosť, a to na území štátu, ktorého nie je rezidentom.

Pravidlo proti fragmentácii

Jedno z opatrení projektu BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) dopĺňa znenie článku 5 Modelovej zmluvy OECD o nové ustanovenie, ktoré zamedzuje fragmentácii podnikateľskej činnosti daňovníka na niekoľko častí. Pravidlo proti fragmentácii predstavuje jednu z najvýznamnejších zmien pri posudzovaní vzniku stálej prevádzkarne. Kým v minulosti bolo možné rozdeliť podnikateľské činnosti daňovníka medzi viaceré miesta a každú z nich samostatne označiť za prípravnú alebo pomocnú činnosť, v dôsledku čoho spoločnosti často nevznikla stála prevádzkareň, po novom takéto umelé

rozdeľovanie činností už nie je možné. Ak jedna spoločnosť alebo prepojené osoby vykonávajú navzájom súvisiace činnosti, ktoré spolu tvoria jeden funkčný podnikateľský celok, budú sa posudzovať spoločne. Spoločnosť sa preto nemôže vyhnúť vzniku stálej prevádzkarne iba tým, že svoje aktivity formálne rozdelí medzi viacero miest alebo subjektov.

Home office zo Slovenska a riziko vzniku stálej prevádzkarne

Nové usmernenie Finančného riaditeľstva SR reflektuje aktuálny Komentár OECD z roku 2025 a prináša tiež podrobnejšie pravidlá pre posudzovanie cezhraničnej práce z domu. Samotná skutočnosť, že zamestnanec zahraničnej spoločnosti pracuje zo Slovenska, ešte automaticky neznamená vznik stálej prevádzkarne. Riziko však môže vzniknúť najmä v prípadoch, keď zamestnanec vykonáva zo Slovenska podstatnú časť svojej práce dlhodobo, pravidelne komunikuje so zákazníkmi alebo dodávateľmi, vyhľadáva obchodné príležitosti alebo poskytuje služby zákazníkovi na slovenskom trhu. Bližšie informácie k tejto problematike sme Vám priniesli už v našom článku „Výkon práce zamestnanca slovenskej spoločnosti formou homeoffice v zahraničí?“

Zaujímajú Vás bližšie informácie k uvedeným problematikám alebo si nie ste istí ich správnou aplikáciou? Neváhajte sa na nás obrátiť, radi Vám pomôžeme.

<https://www.claslovakia.sk/novinky/metodicke-usmernenie-financneho-riaditelstva-sr-k-vzniku-tzv-klassickej-stalej-prevadzkarne>